

[Kofod-Svendsen]

strofehjælp. Som det fremgik af udenrigsministerens redegørelse, har Danmark også allerede bevilget ganske betydelige beløb til hjælpearbejdet. Det samme gælder EF og en række andre lande og organisationer, og den hjælp skal fortsætte.

Så er der forholdet mellem kortfristet katastrofehjælp og langsigtede bistandsprogrammer, som stadig må tages op til vurdering.

På den ene side har vi naturligvis en moralsk forpligtelse til at hjælpe mennesker her og nu i akut nød, hvis deres eget land er ude af stand til det eller mangler viljen til at klare opgaven, men det er lige så vigtigt, at den akutte nødhjælp følges op af eller snarere gives parallelt med mere langsigtet udviklingsbistand, som kan forebygge gentagelser af i det mindste akutte hungerkatastrofer.

Her vil jeg gerne omtale private organisationer som f.eks. Ydre Mission-selskaber, som har en lang erfaring med hensyn til at yde også langsigtet udviklingshjælp, som virkelig bygger op og hindrer de akutte katastrofer, som vi præsenteres for. Jo mere vi her fra folketingets side er parat til at kanalisere bistanden gennem disse private hjælpeorganisationer, jo flere mennesker tror jeg vil rent konkret vil hjælpe.

Så vil jeg nævne, at de klimatiske, geologiske, politiske, økonomiske og sociale forudsætninger jo er forskellige i de enkelte lande. Næppe to lande kan derfor behandles ens. Men et af de grundlæggende elementer i en langsigtet fødevarerstrategi må efter vor opfattelse være en markant og konsekvent udviklingsindsats i landdistrikterne, ikke mindst i de lande, som klimamæssigt er rimeligt begunstiget, hvad en del afrikanske lande trods alt er.

Vi ved, at omfattende og langvarig tørke også i de kommende år med stor sandsynlighed vil hjemsege en lang række lande i Afrika, ikke kun i Sahelregionen, men også i f.eks. dele af det østlige og det sydlige Afrika. Behovet for en sådan øget indsats skal naturligvis også ses på baggrund af de afrikanske landes generelt meget store befolkningstilvækst i disse år, en tilstand, der truer deres økonomiske, sociale og politiske stabilitet og fremtidige udviklingsmuligheder.

Hvis en langsigtet udviklingsstrategi skal have rimelige udsigter til at lykkes, må den med andre ord gå hånd i hånd med en

egentlig befolkningspolitik, som sigter mod en balance mellem landenes befolkning og deres produktionsevne. Hvis denne sammenkædning ikke iværksættes snarest, vil Afrika ikke kun forblive sultens kontinent, men vil også kunne karakteriseres som tiggernationernes kontinent, for sagen er jo, at stadig flere afrikanske lande bliver afhængige af fødevarerhjælp og anden bistand udefra, en tilstand, der i ikke uvæsentlig grad skyldes inkompetence, korrupsion, stammerivalisering osv. Vi kommer ikke uden om, at heller ikke det etiopiske styre er uden skyld i den øjeblikkelige situation. Det er bestemt ikke hele forklaringen, men det er en del af den større forklaring.

Sigtet med de fødevarerstrategier, jeg har omtalt, må bl.a. være at gøre Afrika som sådan selvforsynende med fødevarer, således at der i truende hungersituationer i et område forholdsvis hurtigt kan transporteres fødevarer fra lande med fødevareroverskud. Det er nemlig også en kendsgerning, at det er uhyre omkostningskrævende at transportere f.eks. korn fra EFs overskudslagre til landene i Afrika, rent bortset fra at det selvfølgelig ikke i længden kan være acceptabelt, at de afrikanske lande skal være afhængige af almindelige fødevarer udefra, f.eks. fra EF-landene. Mange afrikanske lande har jo tidligere været selvforsynende med fødevarer, ja, nogle har endog været eksportører af fødevarer.

Endelig må det også nævnes, at en mere permanent fødevarerbistand kan være et tveægget sværd. Den kan udkonkurrere lokale producenter, og den kan ændre befolkningens spisevaner. I mange afrikanske lande er majs f.eks. hovednæringsmidlet. Fødevarerbistanden skal altså administreres med stor varsomhed, og jeg er enig i den distinktion, der er gjort mellem akut katastrofehjælp og så den langvarige fødevarerbistand.

Forespørgslen lægger op til, at der bør tages ekstraordinære initiativer fra regeringens side. Hvis der dermed menes drastiske ændringer eller omprioriteringer i vor u-landspolitik, finder vi ikke, at der er behov herfor. Vi mener, at der efterhånden er fundet en rimelig balance mellem nødhjælp og den langsigtede egentlige udviklingsbistand, men der er brug for en stadig stigende u-landshjælp både med hensyn til kortsigtet katastrofehjælp og med hensyn til langsigtet-